

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში: გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Тифлисъ, ред. „ДРОБЪ“

ფასი წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50კ. 10 თვით—
8 მ., 9 თვ.—7 მ., 50კ. 8 თვ.—7 მ., 7 თვ.—6 მ.
6 თვ.—5 მ., 5 თვ.—4 მ., 50კ., 4 თვ.—4 მ., 3
თვ.—3 მ., 2 თვ.—2 მ., 1 თვ.—1 მ.

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს 5 კაპეიკი.

გამომდის ყოველ-ღამე ორშაბათს ბარდა.

ფასი განცხადებისა: მეოთხე გვერდზე სტრიქონზე
8 კ., პირველზე 16 კ. სრული უკანასკნელი გვერ-
დი 25 მანათი; პირველი 50 მ. ქვემოთ სტრიქონზე
ნებისა ითვლება მათგან დაქვემოთ დაქვემოთ
ლობაზედ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწავლებს და შეამო-
წესებს დასახელებად გამოკვეთილ წერილებს. დაუბეჭდელი წერი-
ლებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდებს ავტორს.

Объявления изъ Россіи, Царства Польскаго и за-
границы принимаются только въ цент. конторѣ объявл.
Л. Метцль., Москва, Петровка, № 6.

„დროების“ ფასი სექტემბრის პირველიდან წლის დამლევამდე 4 მანათი. სოფლის მასწავლე- ბელთათვის 3 მანათი.

შინაური ქრონიკა

ჩვენ გვაცნობებს ერთი ახირე-
ბული გადაწყვეტილება საგარეჯოს
საზოგადოებისა. რადგან სხვა რამ
საშუალება ხელთ არა გვაქვსო,—გა-
ლუწ ქვეყნით საგარეჯოელებს—რითაც
შეგვეძლოს დავასახუქროთ ამდენი
ხნის მოღვაწეობა ჩვენს შორის ბ. აღ.
ს-ძისაო, გადავალბინოთ ამ ჩვენის
მოკეთისა ოთხი სურათი და დავკი-
დოთ ერთი ღებოში (რომლის წარ-
მოება ვერაფერს სახარბიელოს რასმე
წარმოადგენს), ერთი სოფლის სასა-
მართლოში, ერთი რაღაც კანცელია-
რიაში და ერთიც სკოლაშიო...

თბილისის მოქვეყნებულმა დი-
დის ამბით დასაფლავებს კინტო აბრა-
გუნე. თბილისში ძვირად შეხედებით ვის-
მეს, რომ აბრაგუნეს სახელი არ გავგო-
ნოს; ამ სახელს ბევრი გაუტყუილებია
დიდუბისაკენ, სადაც აბრაგუნეს ჰქონ-
და დუქანი. ოთხმა ზურნამ და რამ
დენიმე ორგანმა გააცილეს აბრაგუნე.
ძმა-ბიჭები ერთობ დალონებულნი მიპ-
ყებოდნენ გულ-უხვს მასპინძელს, რა-
მელიც ხშირად მასპინძლობისათვის
არა თუ არას ართმევდა, ცუ-

დად დარჩენილებს პირიქით აქმე-
და, ასმევდა და ჯიბის გროშებსაც აძ-
ლევდა ხოლმე.

სტამბოლის ქართველ კათო-
ლაკე მღვდლებს ერთი ახალი პატა-
რა ქართული წიგნი გამოუციათ
ადრინდელის სომხური გაზეთის «მშა-
კის» ორი მოწინავე წერილის შე-
სახებ, რომელნიც 1882 წ. იყვნენ
დაბეჭდილნი; იქ იყო ნათქვამი, რომ
«ქართველებს მდიდარი ისტორიული
წარსული არა აქვთო.» მთელს ამ წე-
რილებს ისტორიულის ცნობებით არ
ლევს დამწერი და ამტკიცებს, რომ
ქართველები თავიანთის წარსულის
ცხოვრებით, შესანიშნავ გმირთა ქველ-
მოქმედებებით, მწერლობით და ის-
ტორიით სულაც არ ჩამოუვარდე-
ბიან სომხებს და ქართული «მეფის-
ტაოხანი» მთელს მათ მწერლობასა
სჯობიანო...

ამ მოკლე ხანში თბილისში
გამოიცემა შემდეგი ახალი წიგნები:
ა) ბესარიონ შაბაშვილის ლექსები,
ბ) მენის ამბავი, რუსულით, სურა-
თებიანი, გ) «მაჯანა» მოთხრობა ნი-
კო ლომაურისა.

ღელა

მოთხრობა ფ. მერიეტისა.

(შემდეგი *)

მართლაც, ახალმა სახლის პატ-
რონმა ნამდვილი კურთხევა მოუტა-
ნა მთელ სახლობას. ქეთილ-მომქმედ-
მა სიყვარულის ძალამ დიდი ცვლი-
ლება მოახდინა. შევიქნენ მხიარული,
ცელქი ბავშვი და მალე აღარც ვე-
რიდებოდი მამა-ჩემს. მსლა სიამოვნე-
ბით ვშველოდი ბაღში მუშაო-
ბას, დურგლობას და ყოველთვის
თან მივდედი დედა-ჩემს, როდესაც
წაიღოდა სადმე.

მამა-ჩემმა დაივიწყა შეკვეტილ კაბი
ნეთში ჯდომა და თან-და-თან უფრო
ხალხს ეჩვეოდა; ცოლის სიყვარულის
გამო მეც მღვდურსებოდა; აღარ ვიყავ
მომადგებელი, განმარტოებული ბავ-
შვი.

ამ გვარად ჩვენ ორთავეს ცხოვრე-
ბა მშვენიერად მოეწყო; შორი-
დამ მაყურებელს ეგონებოდა, რომ

დედა-ჩემიც ძალიან ბედნიერი იყო,
მაგრამ იგი მხოლოდ ცდილობდა
სჩვენებოდა მხიარულად მამა-ჩემს;
ხშირად შემხედებოდა ხოლმე დაფიქ-
რებული და სევდიანი; ხან-გამოშვე-
ბით ვამჩნევდი იმ დაშტერებით ცქე-
რას, რომელმაც გამოაცა პირველ
გაცნობის წამს. ეს იმ გვარი აღამია-
ნის დაშტერება იყო, რომელსაც ბევ-
რი ტანჯვა გამოუვლია თავის სიკო-
ცხლეში და ცდილა მძიმე საიდუმლო
მწუხარების დაფარვასა.

მართლაც მივასწარ დედა-ჩემს მტი-
რალს. ის ისე ქეთინებდა, რომ მა-
შინაც ვერ შევიძარა თავი, როდესაც
შენიშნა ჩემი იქ ყოფნა. დაუწყვე მი-
ზეზის გამოკითხვა.

— დედა, დედა! რა დავმართოა!
მკვიროდი და ვცდილობდი ჩემის
აღერსით დამემშვიდებინა — უთუოდ
ფეხი იტკინე ან პრინცმა გიკინა? იქ-
ნება გტკივა რამე?

შესაძლებელი არ მეგონა ეტირა
რახნდმე, თუ არ ფიზიკური ტკივი-
ლის მიზეზით. ბანა მე და მამა ჩემს
ყველაზედ მეტად არ გვიყვარდა იგი
ქვეყანაზედ? ბარდა ამისა, იმას არა-

პირველ ენციკლისთი დამ თბი-
ლისის აელაზრის წმიდა მარინეს ეკ-
ლესიის მახლობლივ სამრევლო სკო-
ლას ხსნის მღვდელი სოლომონ შო-
შივეი სკოლა ერთ კლასიანი იქმნე-
ბაო და სწავლა ორს წელიწადს გაგრ-
ძელდება.

მუთათისელი კორესპონდენტი
გვწერს: ამ თვის 20-ს მუთათისის ეოკ-
ზალზე მოხდა უბედურება. როცა სა-
ლამოს მატარებელი მოვიდა, ფოსტის
ეტლმა, რომელსაც ფოსტა დააქვს
ეოკზალიდამ ფოსტის კანტორამდის,
პატარა ბავშვს ზედ გადაუარა.
ბავშვი ცოცხალ მკვდარი წაიყვანეს
შინ.

სოფელ ანაკიდამ (სიღნაღის
მავრა) გვატყობინებენ ერთ საზარელ
ამბავს: «ამ თვის 15-ს, ყველაწმინ-
დობის დღეს, ერთს გლეხის ქალ,
ორი წლის პატარაძალს, ლამპრის ან-
თების დროს ნავთის ქურჭელში ან-
თებული პატარუქი ჩაუყარდა; ქურჭე-
ლი გასქდა, ანთებული ნავთი გადა-
ესხა მთლად კაბაზედ, მოედო ცუც-
ხლი მთელს სხეულზედ და ცოცხა-
ლი აღამიანი ერთიანად შეიწვა. რა-
ღაც საუბედუროდ ამ ქალის დედამ-
თილი, ქმარი და მული მკითხავეს
ჩჩევით იმ ღამეს ეკლესიაში წასუ-
ლიყვნენ სალოცავად. სახლში დაე-
ტოვებინათ მარტო ეს ქალი და ერ-
თი მისი მავლი, რომელმაც შემწეო-
ბა ვეა მისცარა, რადგანაც სიმწეა-

ვისაგან ანთებული ქალი სწრაფად
სახლიდამ გარედ გამოვარდა და ისე
გიჟივით დარბოდა, რომ მისი დამორ-
ჩილება ვერაფრით ვერ შეიძლო, სა-
ნამ სრულიად არ შემოგწვა სხეულ-
ზედ ტანისამოსი და დასუსტებული,
ლონე-მიხდილი, ტყავ-გამძვრალი არ
დაეცა დედა-მამაზედ. მთელი სოფელი
შეაძრწუნა ამ საშინელმა გარემოე-
ბამ.»

რაქის მავრაში საქონლის ჰი-
რი გაჩენილა. აქამდე ყვავილი მძინ-
ვარებდა და დღესაც არ განვლებუ-
ლა და ახლა კიდევ მთელს თემს
ეს ახალი უბედურობა დამართებია.
საზოგადოდ წრე-ანდელმა წელიწად-
მა თითქმის ყველა მავრას ჩვენის
ქვეყნისას მოუვლინა საქონლის ჰირი.
მართლში ჰირს თურქული დავითო.
თურქული თუმცა ისეთი საშიში ავად-
მყოფობა არ არის, როგორც ჰირი, მაგ-
რამ წრეანდელი ზაფხულის გვალვის
გამო, ამ სნეულობამაც სასტიკი სა-
ხე მიიღო თურქული საქონელს
პირშიც კი უჩნდებოდა ქართლში და
მერე მთელს აგებულობას მოედებო-
და ხოლმე. ამ შემთხვევაში სიკვდი-
ლი აუცილებელი იყო; როგორც
ფეხით დაკუტული საქონელი სია-
რულს ვეღარა სძლებდა და იხო-
ცებოდა სიმბილით. მისაც თვალ-
ყური უდევნებია სოფლის ცხოვრები-
სათვის და იცის, რა განძია სოფლის-
თვის მუშა-საქონელი, ადვილად მიხე-
დება, რა თავ-ზარ დამცემია გლეხო-

ვისი ეშინოდა და ვერცარავინ პან-
სიონში მისცემდა, რადგან დიდი იყო.
რილასთვის სტირის დედა?—ვეკითხე-
ბოდი ჩემს თავს ადელეგებული და
სრულიად გაცუებული.

იგი ეცადა დამშვიდებულიყო და
ჩემს ლოყას დააკრა თავის გახურე-
ბული სახე.

— შოველთვის გეყვარები, ჩემო
ბიჭიკო?— მკითხა დედა, — ყოველ-
თვის... რაც უნდა მოხდეს?

— შოველთვის, ძვირფასო დედა!
მე და მამა ჯავრით დავიხოცებოდით,
შენ რომ ჩვენთან არ იყო. ბანა არ
იცი, რას ჰგავდა ჩემი სახლი, სანამ
შენ აქ მოხვიდოდი?

— მაშ თუ აგრეა, დედა-შენი აღარ
იტყვებს, სთქვა ყმაწვილმა ქალმა და
ხელ-საქმეს მიჰყო ხელი, რომ თავისი
ფიქრები იმაში გავრთო.

შემდეგშიაც არა ერთხელ შევამჩ-
ნიე ნამტირალევი სახე, რომელსაც
იგი ცდილობდა დაეფარა განგებ მხი-
არულად თავის ჩვენებით.

ასე მიდიოდა წელიწადები და და-
სასრულ, ერთს ნათელს ზაფხულის
დილას, მითხრეს მე დაბადება ჩემის

პატარა დისა. მე ნამდვილად გული-
თაღს აღტაცებამი მოველ. მახარებდა
ის აზრი, რომ მეყოლება თამაშობის-
თვის ახალი ამხანაგი, რომელიც ჩემს
გავლენის ქვეშ იქნება და სრული ჩე-
მი კუთვნილება. დედა-ჩემმა გადასწყვი-
ტა, რომ მე ყოველ შაბათობით დაე-
ბრუნდები ხოლმე სახლში; ეს მე დი-
დად მესიამოვნა.

აქამდის დედა თითონ მამღვედა
გაკვეთილებს და მე დიდად მენაწებო-
და მათი მოსპობა; ყმაწვილი ქალი
უწინ მიადვილებდა და საამოდა ჰხდი-
და ჩემთვის გაკვეთილებს, მაგრამ ეს-
ლა ახლად დაბადებულის ბავშვის.
ზრუნვა ართმევდა ბევრს თავისუ-
ფალ დროს და შესაძლებელი აღარ
იყო მისთვის ჩემი სწავლის გა-
გრძელება. ბარდა ამისა, მე თერთმე-
ტი წლისაც გავხდი, მოზდილი ყმაწ-
ვილი ვიყავ და შემეძლო სერიოზუ-
ლი კურსის გავლა.

ჩემს ადრინდელს ამხანაგს, კოკოს
ჰემის, ძალიან უხაროდა ხოლმე ჩემი
დაბრუნება. ის ხშირად გვეწვია-
და ჩვენ ლილიფილდსში, ასე რომ
ჩემი მეგობრობა მკირედაც არ გა-

*) იხილე «დროება» № 181.

ბისათვის ყოველივე საქონლის ავად-
მყოფობა. ბევრს გლესს რკინასავით
ჰქონია გული, როცა საუკეთესო
შეილი მოჰკლამია და უთქვამს, ლმერ-
თმა მომცა, ლმერთმაცე წამართვაო,
მაგრამ იმავე გლესს ვერ შეუმადგურებია
გრძობა, როდესაც მოჰკლამია საუკე-
თესო ხარი, ან კამბეჩი და არა-კაცურის
ხმით დაუწყვიტა ტირილი და ჩოქვით
ეკლესის გარშემო სიარული და ხვეწ-
ნა, რომ, თუ ერთი წამართვი, სხვა
მანც გადამიჩინეო.

აბაშიდამ გვეწერენ შემდეგს:
მთავრობის განკარგულების თანხმად
დაბა აბაშის სტანციაში დაწესდა იარ-
მუკობა, რომელიც დაიწყება პირველ
სექტემბრიდან და გაგრძელდება თოთ-
ხმეტამდე; იარმუკაზე იქმნება ვაჭრო-
ბა, როგორც პირუტყვ საქონლისა,
აგრეთვე ყოველივე სასოფლო ნაწარ-
მოებისა და ხორაგეულობისა; უნდა
სთქვას კაცმა, რომ აბაშის სტანცი-
ისა და მცხოვრებთათვის ეს გარე-
მოება — მით უფრო სასიამოვნოა, რომ
ამ სტანციის გარშემო სოფლებში
ითვლება თითქმის 30,000 სული,
ხალხს აქ მოსვლას არ დაუშლის
არც წყლები და არც სხვა რაიმე
დაბრკოლება.

მთავრობის განკარგულებისამებრვე
აბაშაში დაწესდება სასამართლოს
განყოფილება და როგორც ისმის
ახალ-წლიდან დაიწყებს მოქმედებას.

ჩვენ მივიღეთ ბ. მურიესაგან
გამოცემული ბროშურა; «De Vla-
dikawkaz à Tiflis» — შლადიკავკასი-
დან თბილისამდე. სუფთად გამოცე-
მულს ბროშურაში აწერილია ბალ-
თიდან მოყოლებული თბილისამდე
ყველა სტანციები სამხედრო ზვისა.

სახხერდამ სწერენ გავითს «ძაე-
კაზს», რომ სოფ. ორგულში თავა-
დი წერეთლების და აზნაური მაქაეა-

რილებულა. სკოლაში ის შეადგენდა
ჩემთვის დაშორებულ სახლობას, მაგ-
რამ სახლობის დაშორების აზრს მა-
მის საჩუქარმა შემაჩინა. იმან მიყიდა
მე ლამაზი ხალიჩა, რომლითაც დავდიო-
დი შინიდან სასწავლებელში და იმი-
თივე ებრუნებოდი შინ.

ძანიკულების შემდეგ დაბრუნების
დროს ყველაზე ძნელი იყო ჩემთვის
მოშორება ნამცეცა მიოღებასი. მე
იმოდენი ვიტყვი იმის თავეთ, რომ
დღეა-ჩემი ატირდა და ლმერთს მად-
ლობდა მოცემისათვის იმ ბავშვისა,
რომელმაც ვაყის ადგილი დაიჭირა.
სასიამოვნოდ მჩებოდა ის აზრი, რომ
დღეა-ჩემს ვუყვარდი, ამისათვის რომ
მეც ჩემის მხრით მხურვალედ მიყვარ-
და იგი, მაგრამ მანც როცა ლილი-
ფილში ებრუნებოდი, მხოლოდ
დის ნახვად ვეჭობოდი. ვეჭობო-
დი, როგორ ვატარებ მე იმას ხელში
და პატარა კალიასკით ახლად გათი-
ბულ სათივეში სუნელოვან ბულუ-
ლებ შუა.

ზასაკვირველია, რომ მე მიოღებდა
მშობლებზე უმეტესად მიყვარდა, თუმ-
ცა ჩემი მეორე დედა აღერსა და

რინის მამულში აღმოჩენილა ვერცხლ-
ტყვის მადანი.

ჩვენ ვაწარმოებთ მკითხველებს,
რომ ფოსტის გამცარველნი ერთი დი-
ჭირეს და ერთი მოკლესო. ღაჭვი-
ლი ავაზაკი გამოტყენილა დანაშაულ
ში და თავის ამხანაგები დაუსახლე-
ბია. იმის სიტყვით ავაზაკები ექვსნი
ყოფილან. მათგან სამი ლუშეთის მაზ-
რის სოფ. ზედილების მცხოვრებნი
ყოფილან, ერთი თიანეთელი, ერთი
კაველი და ერთი არღუნელი. ღა-
ჭვირის ავაზაკს — არღუნის ოლქის
მცხოვრებს — მალე თბილისში ჩამოი-
ყვანენ.

«ნოვოე შრემიას» აცნობებენ,
რომ მშ. ნობელები ეხლა იმის ფიქრ-
ში არიან, რომ ანტვერპენში გამარ-
თონ ერთი მილიონი ფუთი ნავთის
შესანახი ჰურტკელი.

«დროშის» კორესპონდენციები

სხინვალის ბუნების სიმდიდრეზედ
მეტა ლაპარაკი, რადგანაც არა ერთ-
ხელ წაუკითხავს მკითხველს, მხოლოდ
აქ სამწუხარო ეს არის, რომ ამისთანა
უხეს და მოსაგლიან ადგილას ისევ
სოფლებიდან შემოტანილს ხორა-
გეულს თუ იყიდის კაცო იფვად, თო-
რემ აქაურ ვაჭარს თუ მიადექი რის-
თვისმე, გასაკარცვთ არ დაგინდობს.
სიძვირეს ჯანი გავარდეს, რომ
აქაურ ვაჭრებს საწონ-საწყაობიც
არის სრული ჰქონდეთ. მთელ მოვა-
ჭრებში გირვანქიანს ვერ იპოვით,
რომ ექვსიდან ოც მისხლამდინ არ
აკლდეს და ღვინის ჰურტკელს ხომ
თუნგიანს თამამად ნახევარ ჩარქა და
ზოგსაც მეტი აკლია. სასწორის ულ-
ლები და თასები ხომ თავიანთ ჰკუა-
ზედ აქით მოწყობილი. ამ ცარცვა
გლეჯის გასწორება ადვილი მოსახერ-
ხელია, მაგრამ, აბობენ, გადასაყლა-
პავი აბები აჩუმებსო არჩეულ პი-
თაო. ამასთანავე ორი უბედური ავად-
მყოფობა გასჯდომიანთ აქაურებს ძვალ-
რბილში: მკირედი უსიამოვნობა რომ
მოგიხდეთ მეზობელთან, აშკარად უნ-

სრულებით დაიწყებოდა ჩემი იქ ყოფ-
ნა.
მე გავიგე ამ სიტყვების მნიშვნე-
ლობა; მიეხვდი, დედა-ჩემს ეში-
ნოდა, რომ იმის სიკვდილის შემ-
დეგ მიოღებდა იმასავით ვერავინ
იზუნებდა და ვერ მოუვლიდენ.
მიეუახლოვდი თამამად, სრულიად
დარწმუნებული, რომ შემძლიან ვიტ-
ვიროთ ჩემი უმცროსი და.

ნუ გეშინიან, დედავ, ვუთხარ
მე მთავრობის კილოთი. — როგორც
კი დიდი კაცი გავიზდები, მაშინ უეჭ-
ველად ვიყიდი საკუთარ სახლსა და
უკეთეს ოთახს მიეცემ ჩვენს ვიოლე-
ტას.

ღედამ მოაქცია ჩემკენ აღერსიანი,
სერიოზული სახე და შემდეგ შეგ-
ვაერთა ჩვენ ორნივე ერთს მკიდრო
ხელის მოხვევით.

ნამდვილი მამიშენის შეილი ხარ!

ზანიმეორა იმან კოცნის დროს. მრ-
თული, მოსიყვარულე ბავშვი; მარ-
თალია, საყვარელო ჩარლი, მე სრუ-
ლიად არაფისი არ უნდა მეშინოდეს:
თუ თქვენზე აღრე მოვკვდები, მაშინ

და 45 კაბ. არ გასცილებია ხორბა-
ლი.

ახლად გაცემებულმა ქვიშა დაყოილ-
მა გზამაც ბევრი სარგებლობა მოუ-
ტანა სხინვალს: თუ აქამდინ ჩასაჯ-
დომი ხუთს საათს უნდებოდა ბო-
რიდგან აქამდინ მოსვლას, ეხლა სამს
საათზედ მოდის მგზავრი და გზის სი-
კეთის გამო იაფათაც უჯდება ამის
მიზეზით ძალიან გაიადვილა ხალხმა
აქ მოსვლა. სხვა დროს თუ ხუთი
ოჯახი მოსულა აქ საზაფხულოდ,
წრეულ ერთი ხუთად მეტი იყო.
თუმცა სადგომი სახლები ცოტაა, მაგ-
რამ ხალხი როგორც იყო იოლად
წავიდა ნათესაობაში; მეორე წლის-
თვის საკმაო პატარა-პატარა შენობა
შზადდება გასაქირავებლად მომსლე-
ლი ხალხისათვის.

სხინვალის ბუნების სიმდიდრეზედ
მეტა ლაპარაკი, რადგანაც არა ერთ-
ხელ წაუკითხავს მკითხველს, მხოლოდ
აქ სამწუხარო ეს არის, რომ ამისთანა
უხეს და მოსაგლიან ადგილას ისევ
სოფლებიდან შემოტანილს ხორა-
გეულს თუ იყიდის კაცო იფვად, თო-
რემ აქაურ ვაჭარს თუ მიადექი რის-
თვისმე, გასაკარცვთ არ დაგინდობს.
სიძვირეს ჯანი გავარდეს, რომ
აქაურ ვაჭრებს საწონ-საწყაობიც
არის სრული ჰქონდეთ. მთელ მოვა-
ჭრებში გირვანქიანს ვერ იპოვით,
რომ ექვსიდან ოც მისხლამდინ არ
აკლდეს და ღვინის ჰურტკელს ხომ
თუნგიანს თამამად ნახევარ ჩარქა და
ზოგსაც მეტი აკლია. სასწორის ულ-
ლები და თასები ხომ თავიანთ ჰკუა-
ზედ აქით მოწყობილი. ამ ცარცვა
გლეჯის გასწორება ადვილი მოსახერ-
ხელია, მაგრამ, აბობენ, გადასაყლა-
პავი აბები აჩუმებსო არჩეულ პი-
თაო. ამასთანავე ორი უბედური ავად-
მყოფობა გასჯდომიანთ აქაურებს ძვალ-
რბილში: მკირედი უსიამოვნობა რომ
მოგიხდეთ მეზობელთან, აშკარად უნ-

სრულებით დაიწყებოდა ჩემი იქ ყოფ-
ნა.

მე გავიგე ამ სიტყვების მნიშვნე-
ლობა; მიეხვდი, დედა-ჩემს ეში-
ნოდა, რომ იმის სიკვდილის შემ-
დეგ მიოღებდა იმასავით ვერავინ
იზუნებდა და ვერ მოუვლიდენ.
მიეუახლოვდი თამამად, სრულიად
დარწმუნებული, რომ შემძლიან ვიტ-
ვიროთ ჩემი უმცროსი და.

ნუ გეშინიან, დედავ, ვუთხარ
მე მთავრობის კილოთი. — როგორც
კი დიდი კაცი გავიზდები, მაშინ უეჭ-
ველად ვიყიდი საკუთარ სახლსა და
უკეთეს ოთახს მიეცემ ჩვენს ვიოლე-
ტას.

ღედამ მოაქცია ჩემკენ აღერსიანი,
სერიოზული სახე და შემდეგ შეგ-
ვაერთა ჩვენ ორნივე ერთს მკიდრო
ხელის მოხვევით.

ნამდვილი მამიშენის შეილი ხარ!

ზანიმეორა იმან კოცნის დროს. მრ-
თული, მოსიყვარულე ბავშვი; მარ-
თალია, საყვარელო ჩარლი, მე სრუ-
ლიად არაფისი არ უნდა მეშინოდეს:
თუ თქვენზე აღრე მოვკვდები, მაშინ

და ელოდ, თუ არ იმ ლამეს, მეო-
რე ლამეს მანც ან სხვას ვედაწვამ,
ან ვენახისას; მეორე ვედაწვამ ვი-
გახლავთ, რომ თავიდგანვე ებრაელ-
ნი აქაურ ქართველთ-სომეხთ არ უდ-
გებიან საერთო საქმეში და თუ იყო
ერთობა უკანასკნელთ შორის, დღეს
ეჭვიც ისე არეულან ერთმანეთში,
რომ დედა-შვილს ვეღარ იცნობს. აი
რა დასამტკიცებელი საბუთია: ამ
დღეებში აქ აქაური სცენის მოყვარეთ
ქ. მ. ჰურულის თაოსნობით, პატა-
რა ლიანვის ხიდის გაცემების ფონ-
დის მოსამატებლად, პატარა სცენა
გამართეს, დეკორაცია, ფარდა და სხვა
მოწყობილობა იქამდისინ მოსაწონია,
რომ რამდენსამე წელიწადს შეიძლე-
ბა ივარგოს და სხვა დროსთვის ფუ-
ლი აღარ დაინარჯოს. ბაკრა აფი-
შები სხინვალში, რომ ამ თვის 18 ს
წარმ.იღვინება ზ ანტონოვის კომე-
დია, «მე მინდა კნინა გავხდე» და
ეოდველი, «ბუტიაობა» ბ-ნი აკაკი-
საო. აფიშების გაცერა როგორც გა-
თავდა, ატყდა ს—ბასა და მ—ბში
აუალმაყალი, შეფიცება ერთმანეთისა,
წყველა და კრულვა, ვინც ჩვენგანი
თეატრში წავიდესო. ჩვენ გვეგონა ეს
სულელური აზრი თავს არ დაიჭერდა.
ზანათლა ბ. შრისტეფორე ხუმარაძისა-
გან მუქთად დათმობილი დარბაზი,
აივსო ხალხით ქუჩა და მართლაც ისე
გაქვევდა ს—ბა, რომ სულ ხუთი სუ-
ლი იპოვებოდა ქალი და კაცი.

თამაშობამ კარგად ჩაიარა. თავად-
აზნაურობა და ჩინოვნიკობა დიდის
სიამოვნებით მიეგებნენ წარმოდგე-
ნას.

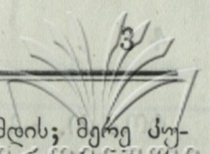
რაც შეეებოდა ახალ-გაზდა სცე-
ნის მოყვარეთ საკმაოდ კარგათ წარ-
მოადგინეს ორივე პიესები; თითქმის
ყოველი შესანიშნავი სიტყვა აქტი-
ორებისა განუწყვეტელს სიცილს
იწვევდა ხალხში. მათავებას შემ-

შენ და მამა შენი იზრუნებთ შენის
დისათვის.

ამასობაში მამა-ჩემი სრული კმაყო-
ფილი იყო თავის ბედისა. იმაშიაც
ის ცვლილება მოხდა, როგორც ჩემ-
ში: ნათელს და სასიხარულო აწმყო-
ში შთაინთქა ის დაღერემილი წელი-
წადები, რომელიც იმან გაატარა გან-
მარტოებულმა თავის მიყრუებულ
სახლში.

მე გგონია, მთელ ქვეყანაზედ არ
იყო ჩვენს ოჯახზე ბედნიერი სახლო-
ბა. ოჯახის აყალ-მაყალი და ჩხუბი
არასოდეს არ შეარყევდა მკუდრო ლი-
ლიფილდის ცხოვრებას; სახლის მე-
ურნეობა მშვენიერად მიდიოდა; მე და
მიოღებდა თან-და-თან ვიზდებოდით.
ჩვენ თითქო ვიდევით მკუდრო ნავთ-
სადგურთან, რომელსაც არ ეში-
ნიან შუა-ზღვაში ატენილის ქარიშხა-
ლისა.

(გაგრძელება იქნება)

დღე ბევრჯერ გამოიწვიეს მოთამაშენი. აქტორებს აქაურმა გამამდიგბლის პოეზიის დამ კარგად შემზადებული ბუკეტები მიართვა. შემოსავალი იყო სულ 56 მანათი და 26 კაპ. აქედან დაიხარჯა სულ 20 მანათი და 25 კაპ დანაჩენი 36 მანათი მეორე დღეს გარდაეცა პოლიციის პრისტავს თ. ა. ხერხეულიძეს გარდასაცემად დანიშნულის საკიროებისთვის. ამ გვარი კეთილი საქმის დახმარება ქ. შურულისაგან პირველი არ არის.

უკუხეობი

◆◆ ბათავა თუ არა ბერმანამ ზანზიბარზე დაეა, თითქმის მაშინვე ასტეხა მეორე სადავო საქმე. აესტრალიის მახლობლად მდებარებენ პაროლინის კუნძულნი, რომლის ერთს ნაწილს ჰელობს, სხვა სახელმწიფოთა შორის, მსპანიაც. ბერმანამ ზანზიბარში საქმის მოთავსების შემდეგ — თითქოს გზად გამოუარაო ამ კუნძულებს — აიღო და დაიჭირა ამ ერთი კაროლინის კუნძულთაგანი. მაჭირებულს კაცს, რომ ახალი გაჭირება დაგერთება კიდე ზედ, დიდად გაგაცუცხლებს. და რალა ეს ეჭრებოდა საწყალს მსპანიას, რომელსაც შეუბრალებლად ჰმუსრავს ხოლერა. მაგრამ მსპანიის ერი იმდენად გააფთხო ბერმანიის მოქმედებამ, რომ მას თითქოს დააფიყდაო შინაური მტერი — ხოლერა და ყოველ დღე ესპანიურ გზებში იბეკდება გერმანიის საწინააღმდეგო წერილები. მმართველობა ძლიერ იჭერს ხალხს დემონსტრაციისაგან, ძლიერ პატიობს გერმანიის საელჩოს. ამ გვარი წინააღმდეგობა ხალხს ეტყობა, როგორც მადრიდში, დედაქალაქში, აგრეთვე ყველა დანარჩენს ქალაქებში მსპანიისა. თუმცა მთავრობა ენერგიულად მოქმედებდა, მაგრამ აგვისტოს 11 მაინც შეიკრიბა 150,000-მდე კაცი მადრიდში. ამ აუარებელმა გროვამ ხალხისამ, წინ გაიმძღვანა 60 დროშა, ჩაუარა სამინისტროს რჩევის თავს-მჯდომარისა და შინაგან საქმეთა მინისტრის სადგომს და ერთ ხმად დაიგრილა; „ბაუმარჯოს მსპანიის ერთობას, გაუმარჯოს მისს ჯარსა! წესიერება არსად დარღვეულა, თუმცა, ხალხის სიბრახეს საზღვარი არა ჰქონდაო. — ბერმანია მაინცა-და-მაინც დიდს ყურადღებას არ აპყრობს ასეთს დემონსტრაციას მსპანიის ხალხისას და, თითქოს აქ არაფერი ამბავიაო, ითხოვს, რომ მედიატორეთა სამართალს მივანდოთ გადასაწყვეტად პაროლინის კუნძულების საქმეო.

მდგომარეობაშია დღესაც, როგორც შიაც ბერლინის კონგრესმა დასტოვა იგი. ამ ქვეყანას კვალად მართავს აესტრიის იმპერატორი და ამავე დროს მის ხელმწიფედ ითვლება ხონთქარი. მხლა დიდი ყურადღება მიიქცია იმ გარებობებამ, რომ ბოსნიელებს განზრახვა აქვთ განუშეორონ თხოვნა იმპერატორს შრანც-ნოსებს, რომ მათი დატანჯული ქვეყანა შეუერთდეს აესტრიას. როგორც ამბობენ, პრაღაში მანევრების დროს, აესტრიის იმპერატორს წარუდგებოა 200 კ. დეპუტაცია ბოსნიის ხალხის ზემოხსენებულ სურვილის გამოხატვად. ამ გარემოებამ ბევრი ჩააფიქრა ამ ქამად შექველიაო, ამბობენ, რომ ვარცინში ნახვის დროს ძალზე მოკისა და ბისმარკს ბოსნიელებს უნდა ჰქონოდათ ლაპარაკიო. მაგრამ აქ თითქმის დარწმუნებულნი არიან, რომ ბოსნიის შესახებ, ეხლანდელ ვითარებათა გამო, ახალი გადაწყვეტილება ვერაფერი მოხდება. ხონთქარი ამ ქამად ისეთ გარემოებაშია ჩავარდნილი, რომ აესტრია აღვიდა, იქნება სულაც, ვერ დაიყოლიებს მას. ხონთქარის დაუბულებს, რომ ბოსნია დაეთმო, აღრეც ვერ მოახერხა აესტრიამ და დღეს ხომ ამის იმედი სულაც არ უნდა ჰქონდესო.

◆◆ სპარსულ განხეთს «შემსა»-ს სწერენ ბუხარადამ: «სასახლესთან დაახლოვებული პირები ლაპარაკობენ, რომ ბუხარის ხანს მუზაფარ-მდინს განზრახვა აქვს დაანებოს თავი ქვეყნის მართვას და ხანობა თვის შეიღს გადასცეს. შუროსი შეილი ხანისა, ტახტის მემკვიდრე, აგრ რამდენიმე წელიწადია, რაც განდევნილ იქმნა ბუხარადამ. მას აქეთ იგი ინდოეთში, ქ. შაშვეარში ცხოვრებს და შემწვობას ინდოეთის მმართველობისაგან ღებულობს. ამ რამდენიმე დღის წინად ხანი ქალაქს-გარედ დასერიობდა ცხენით, უცაბედად გადმოვარდა და ძალიან დაშავდა; რუსის ექიმებმა, რომელნიც წამლობდნენ ხანს, ურჩიეს მშვიდობიანი ცხოვრება, ქვეყნის საქმეებისაგან განთავისუფლება. მუზაფარ-მდინი გარდა ამისა დიდად დაალონა თვის მეზუთე შეილის სიკვდილმა და გარდასწყვიტა ექიმების რჩევის გაყოლა. მემკვიდრე მუზაფარისა, თურანი, მტერია რუსეთისა, თუმცა იგი დიდხანს მსახურებდა რუსისს ჯარში. ამ რიგად თურანის გამეფების შემდეგ რუსეთისა და ბუხარის შორის, ცხადია, სხვა რიგი დამოკიდებულება იქნება. ამ გარემოებას გარდა ბუხარის ხალხის ყურადღება მიპყრობილია ამ ქამად რკინისგზის გაყვანაზე. მუზაფარ-მდინ-ხანმა, როგორც მოგვხსენებთ, უარყო რუსის მმართველობის წინადადება, ასხაბად-მერვის რკინისგზას ბუხარაზე, — სამარუანდზე — გაველო და მიზეზად ის წამოაყენა, რომ ამ გზით თითქმის მუდამ იმოგზაურებს რუსისს ჯარი და ხშირად შეიძლება ამ ჯარისა და ბუხარის მცხოვრებთა შორის შეტაკება მოხდესო. ამაზედ თურქისტანის გენერალ-გუბერნატორმა გამოაცხადა, რომ ეს გზა აუცილებელი საკიროა რუსეთისათვის და, რაც უნდა იყოს, შეუდგება მის გაყვანას.»

◆◆ «National Zeitung»-ს პოლშური წყაროებიდან მოჰყავს ცნობა შესახებ იმისა, რომ რუსის მმართველობამ დიდ-ძალი გერმანიელები განდევნა მარშვილად და სხვა-და-სხვა ადგილებიდან, იმის სამაგიეროდ, რომ პოლსი დამაც განდევნილ იქმნენ რუსის ქვეშევრდომი პოლშელები. «ეს ცნობა კეშმარიტად არ მიგვაჩნიაო ჩვენ, უმატებს იგი, რადგან მას ერთობ დიდი სენსაციურობა თვისება ექმნებოდა, რომ მართალი იყოს. აქამდის არა სჩანდა, რომ რუსეთის მმართველობასაც საკიროდ ეცნო პრუსიის მმართველობის მსგავსი ზომების მიღება. პრუსიამ რომ განდევნა რუსის ქვეშევრდომნი, ამით ხელი შეუშალა ამ ქვეშევრდომთაგან პრუსიის მიწების კოლონიზაციას. ბერმანიზაციის თაობაზედ კი, რასაც, ვითომ, სცილობდენ საზღვარს-გარეთ საქმის მამებარი გერმანიელები, არაფერი არ გვხვდება დღემდის (?). პირიქით, გერმანიელები ამ გარემოებაში ხშირად ჰკარგვენ თავიანთ ხალხოსურს თვითებას (?), — ტყუილად არ დაუსვამს აქ რუსულ განხეთს „ნოვოსტებს“ კითხვის ნიშნები.

წერილი რედაქტორთან

ბ რედაქტორო!

თქვენის პატივცემული განხეთის № 147 წაეკითხე პასუხი პულაშელი კორესპონდენტისა, რომელიც ამტყუნებს რა ილორის კორესპონდენტისაგან გამოგზავნილ წერილს თქვენივე განხეთის № 145 დაბეჭდილს ურიგოდ გზა-ტყეცილის გაყვანის თაობაზედ მდინარე ცხენის-წყლიდან სტ. სამტრედიამდის, სხვათა შორის, შეეხება ჩემს პირადს ანგარიშს: ვითომც ჩემის კერძო სარგებლობისათვის გავეყვანი გზა ილორის საზოგადოების გლეხებს ცხენის-წყლიდან მდინარე ლოლობამდის. ამისათვის ვალდებულად ვხდი ჩემს თავს, კეშმარიტების აღსადგენად ორიოდე სიტყვა მოგახსენოთ, აი, საქმე რაში მდგომარეობს: ჩვენ ილორის საზოგადოების ყველა წოდების პირმა შევადგინეთ განაჩენი და ესთხოვეთ ბატ. სენაკის მაზრის უფროსს ვასულოყო გზა-ტყეცილი ძველი-მარნისითგან, ცხენის-წყლის პირითგან, (სადაც აგებულია ჩვენის შრომით ხიდი, რომლითაც სარგებლობს ათას კომლზედ მეტი გაღმა გამოღმელი საზოგადოება) სამტრედიის სტანციამდის: ამ საგანს მიექცია ბატ. მაზრის უფროსმაც ჯეროვანი ყურადღება და მისის ბრძანებით, როგორც ლაპარაკობს კორესპონდენტი, ილორის საზოგადოების გლეხობამ ორის წლის ენერგიულის შრომით გააკეთეს დიანმშენიერი გზა ცხენის-წყლის მარცხენა პირითგან მდინარე ლოლობამდის,

ჩვენი მაზრის საზღვრამდის; მეორე პულაშის საზოგადოებას კარგად უნდა იცნობდეს მდინარე-საქმის უკუგზის კონსტრუქციის საზოგადოებისათვის და, რაც უნდა იყოს, შეუდგება მის გაყვანას.»

ჩვენი მაზრის საზღვრამდის; მეორე პულაშის საზოგადოებას კარგად უნდა იცნობდეს მდინარე-საქმის უკუგზის კონსტრუქციის საზოგადოებისათვის და, რაც უნდა იყოს, შეუდგება მის გაყვანას.»

ჩვენი მაზრის საზღვრამდის; მეორე პულაშის საზოგადოებას კარგად უნდა იცნობდეს მდინარე-საქმის უკუგზის კონსტრუქციის საზოგადოებისათვის და, რაც უნდა იყოს, შეუდგება მის გაყვანას.»

ოტსუტ. როტმისტრი ზეს. გრიგოლია.

ტელეგრაფები

„ჩრდილოეთის სასაგენტოსი“

აგვისტოს 23-ს.

პეტერბურგი. გუშინ, დიღის 11 საათზე ვოდეგოვის სასაფლაოზედ აკურთხეს ძეგლი ტურგენევის საფლავზედ. განსვენებულის ბიუსტი ჩამოსხმულია ბრანსისაგან და სდგის შავი მარმარილოს შედგენილზედ, რომელზედ დაწერილია: «25. ტურგენევი». ძეგლის კურთხევაზედ დაესწრნენ შეტყებურგის დიტეჩატორების წრე და დამატეუდი დასის ატვისტები. შედეგად სიტყვა წარმოითქვა; დადგინდა ლექსები წაეკითხა.

ტომასი. აბ-ენისეის არხის გაყვანა... 1886 წელს სრულდა...

პეტროპოლისი. გუშინ შემწიფე იმპერატორი და იმპერატრიცა...

პრონოზა. გუშინ მოვიდა აქ პეტროპოლისიდან...

ნიჟნი-ნოვოროდნი. გუშინ მომხდენ აქ დიდი თავადი...

ბირჟა

Table with market prices for various goods like flour, oil, and sugar. Columns include item names and prices in rubles and kopecks.

ცნობანი

მაზანდა

ხორავისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში...

Table with exchange rates for gold, silver, and other currencies.

იმავე ფეკილისა თორნიში გამომცემი...

Table with exchange rates for various goods and currencies.

ჯვარის-ძამის ზური:

Table with exchange rates for gold, silver, and other items.

რძინის ზვა

ფოსტის მატარებელი მიდის თბილისიდან ბათუმისაკენ...

განცხადებანი

Advertisement for a printing house or similar business, including contact information and services offered.

ისყიდება

ლუქსები და ცარიელი ადგილები რომელნიც ეკუთვნის...

UN PROFESSEUR

De langue et de LITTÉRATURE FRANÇAISES désire entrer dans une famille comme précepteur.

Large advertisement for 'ვასუშტი' (Vasushiti) medicine, including a portrait of a man and detailed text about its benefits and usage.

Advertisement for 'Tololevsky Balm' (Tololevskiy Balsam) with an image of the product and text describing its medicinal properties.